

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๘ จึงเห็นชอบให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

(๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๔

(๓) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“คณะ” ให้หมายความรวมถึงวิทยาลัย สถาบัน หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“คณบดี” ให้หมายความรวมถึงผู้อำนวยการสถาบัน หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“คณะกรรมการประจำคณะ” ให้หมายความรวมถึงคณะกรรมการประจำวิทยาลัย สถาบัน หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาหรือผู้อำนวยการโครงการบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละคณะซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณบดี

“กรรมการบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า กรรมการบัณฑิตศึกษาของแต่ละคณะซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณบดี

“การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า การศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรระดับปริญญาโท และหลักสูตรระดับปริญญาเอกของมหาวิทยาลัย

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“ภาคการศึกษา” หมายความว่า ภาคการศึกษาในระบบทวิภาคหรือในระบบไตรภาค แต่ไม่รวมภาคฤดูร้อน

“สถาบันอุดมศึกษาอื่น” หมายความว่า มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่ได้รับการจัดตั้งตามกฎหมายของไทยที่มีมาตรฐานและมหาวิทยาลัยรับรอง หรือเป็นมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศที่มหาวิทยาลัยรับรอง

“ข้อกำหนดหลักสูตร” หมายความว่า ข้อกำหนดที่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการศึกษาของหลักสูตรตามที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียนนักศึกษา

“การเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิต” หมายความว่า การเทียบโอนรายวิชาสำหรับการศึกษาในระบบในกรณีที่นักศึกษาได้ศึกษารายวิชาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น

“การเทียบโอนความรู้” หมายความว่า การนำความรู้จากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย หรือการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่มีการลงนามความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยมาเทียบโอนเป็นรายวิชาและหน่วยกิตของหลักสูตร

“การศึกษานอกระบบ” หมายความว่า การศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบ วิธีการจัดการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมิน ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของบุคคลแต่ละกลุ่ม

“การศึกษาตามอัธยาศัย” หมายความว่า การศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ ศักยภาพ ความพร้อมและโอกาส โดยศึกษาจากบุคคล ประสบการณ์ สังคม สภาพแวดล้อม สื่อ หรือแหล่งความรู้อื่น

“การปฏิบัติงานในสถานประกอบการ” หมายความว่า การศึกษาในลักษณะการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการที่มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชน องค์กรระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานอื่นที่มีการลงนามความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศมหาวิทยาลัยเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ได้

หมวด ๑

ระบบการจัดการศึกษาและอาจารย์ที่ปรึกษา

ข้อ ๖ มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาด้วยหลักการประสานงานด้านวิชาการระหว่างคณะคณะใดมีหน้าที่จัดการศึกษาในวิชาการด้านใดให้จัดการศึกษาในวิชาการด้านนั้นแก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยทุกคณะ คณะอื่นใดที่ไม่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนวิชานั้น หากมีเหตุผลจำเป็นที่จะต้องจัดการสอนรายวิชานั้นเองจะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๗ การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมีสองระบบ ดังต่อไปนี้

(๑) ระบบทวิภาคเป็นการจัดการศึกษาที่หนึ่งปีการศึกษามีสองภาคการศึกษา คือ ภาคการศึกษาที่หนึ่งและภาคการศึกษาที่สอง และอาจมีภาคฤดูร้อนต่อจากภาคการศึกษาที่สองด้วยก็ได้

(๒) ระบบไตรภาคเป็นการจัดการศึกษาที่หนึ่งปีการศึกษามีสามภาคการศึกษา คือ ภาคการศึกษาที่หนึ่ง ภาคการศึกษาที่สอง และภาคการศึกษาที่สาม

การจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งอาจออกแบบวิธีการเรียนการสอนโดยแบ่งช่วงการศึกษาตามหัวข้อการศึกษาที่มีปริมาณการเรียนรู้เทียบเท่าระบบทวิภาคหรือระบบไตรภาคแล้วแต่กรณี

หลักสูตรการศึกษาใดจะจัดการศึกษาในระบบตามวรรคหนึ่งให้เป็นอำนาจของสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๘ ระบบทวิภาคในภาคการศึกษาให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าสัปดาห์ และในภาคฤดูร้อนให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษา

ระบบไตรภาคในภาคการศึกษาให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าสิบสองสัปดาห์และไม่เกินสิบสี่สัปดาห์ ในแต่ละรายวิชาที่เปิดสอนอาจใช้ระยะเวลาศึกษาแตกต่างจากวรรคหนึ่งหรือวรรคสองก็ได้ แต่ต้องมีปริมาณการศึกษาต่อหนึ่งหน่วยกิตไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๐

ข้อ ๙ วันเวลาในการดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามที่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนด

ข้อ ๑๐ หน่วยกิตของรายวิชาในหลักสูตรให้คำนวณตามปริมาณการศึกษาโดยหนึ่งหน่วยกิต เท่ากับปริมาณการศึกษา ดังต่อไปนี้

(๑) ระบบทวิภาค

(๑.๑) ในรายวิชาภาคทฤษฎีให้มีเวลาการบรรยายหรือการอภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๑.๒) ในรายวิชาภาคปฏิบัติให้มีเวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่าสองชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสามสิบชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๑.๓) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามให้มีเวลาฝึกไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๑.๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายให้มีเวลาทำโครงการหรือกิจกรรมไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๑.๕) การทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๒) ระบบไตรภาค

(๒.๑) ในรายวิชาภาคทฤษฎีให้มีเวลาการบรรยายหรือการอภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่าหนึ่งชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสิบสองชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๒.๒) ในรายวิชาภาคปฏิบัติให้มีเวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่าสองชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสี่สิบชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๒.๓) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามให้มีเวลาฝึกไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสามสิบหกชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๒.๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายให้มีเวลาทำโครงการหรือกิจกรรมไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสามสิบหกชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๒.๕) การทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่าสามชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่าสามสิบหกชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

ข้อ ๑๑ การกำหนดจำนวนหน่วยกิตรวมและรูปแบบการจัดการศึกษาของหลักสูตรให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระบบทวิภาคต้องไม่น้อยกว่าสี่สิบสี่หน่วยกิต หรือระบบไตรภาคต้องไม่น้อยกว่าสามสิบหน่วยกิต

(๒) หลักสูตรระดับปริญญาโทระบบทวิภาคต้องไม่น้อยกว่าสามสิบหกหน่วยกิต หรือระบบไตรภาคต้องไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าหน่วยกิต จัดการศึกษาได้สองแผน ดังต่อไปนี้

(๒.๑) แผนหนึ่งแบบวิชาการเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้การทำวิจัยโดยแบ่งออกเป็นสองรูปแบบ ดังต่อไปนี้

(๒.๑.๑) แผนการศึกษาที่ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์อย่างเดียว

(๒.๑.๒) แผนการศึกษาที่ศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ โดยมีจำนวนหน่วยกิตสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ของระบบทวิภาคไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต หรือไม่น้อยกว่าสิบห้าหน่วยกิตในระบบไตรภาค

(๒.๒) แผนสองแบบวิชาชีพเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชาและการค้นคว้าอิสระเชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ในวิชาชีพโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ โดยมีจำนวนหน่วยกิตวิชาการค้นคว้าอิสระระบบทวิภาคไม่น้อยกว่าสามหน่วยกิตแต่ไม่เกินหกหน่วยกิต หรือไม่น้อยกว่าสี่หน่วยกิตแต่ไม่เกินเจ็ดหน่วยกิตในระบบไตรภาค

(๓) หลักสูตรระดับปริญญาเอก ผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต และผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต จัดการศึกษาได้เป็นสองแผน ดังต่อไปนี้

(๓.๑) แผนหนึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ โดยคณะกรรมการกำหนดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิตแต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามข้อกำหนดหลักสูตรแบ่งเป็นสองแผน ดังนี้

(๓.๑.๑) แผนหนึ่งจุดหนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต

(๓.๑.๒) แผนหนึ่งจุดสอง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต

(๓.๒) แผนสองเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพและศึกษารายวิชาเพิ่มเติมแบ่งเป็นสองแผน ดังนี้

(๓.๒.๑) แผนสองจุดหนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสามสิบหกหน่วยกิตและศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต

(๓.๒.๒) แผนสองจุดสอง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่หน่วยกิต

ข้อ ๑๒ คณะอาจารย์กำหนดให้นักศึกษามีอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำหน้าที่แนะนำ หรือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการเรียน และการดำเนินการอื่นเพื่อดูแลความประพฤติและการติดตามผลการเรียนของนักศึกษา

หมวด ๒

การเปลี่ยนแผนการศึกษาและการเปลี่ยนระดับการศึกษา

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่คณะจัดการศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งสองแผนการศึกษาควบคู่กัน นักศึกษาอาจขอเปลี่ยนแผนการศึกษาโดยยื่นคำร้องพร้อมเหตุผลผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยนักศึกษาที่ศึกษาในแผนหนึ่งแบบวิชาการ ต้องยื่นคำร้องก่อนการสอบวิทยานิพนธ์ และนักศึกษาที่ศึกษาในแผนสองแบบวิชาชีพต้องยื่นคำร้องก่อนการสอบสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๑๔ นักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาใดอาจเปลี่ยนไปศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกัน หรือนักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาใดอาจเปลี่ยนไปศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตรที่จะขอเปลี่ยนเข้าศึกษานั้น

การขอเปลี่ยนระดับการศึกษาตามวรรคหนึ่งให้นักศึกษายื่นคำร้องต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่จะขอเปลี่ยนเข้าศึกษาเพื่อเสนอความเห็นต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติโดยให้นับระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรเดิมก่อนเปลี่ยนระดับการศึกษา

หมวด ๓

ระยะเวลาการศึกษา

ข้อ ๑๕ ระยะเวลาที่ใช้ศึกษาสูงสุดต้องไม่เกินสองเท่าของระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตร หากต้องการกำหนดระยะเวลาการศึกษาไว้น้อยกว่าหรือมากกว่าต้องได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยและกำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร

นักศึกษาที่ใช้เวลาศึกษาเกินกว่าสองเท่าของระยะเวลาการศึกษาของหลักสูตรหรือเกินกว่าระยะเวลาตามข้อกำหนดหลักสูตรต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่นักศึกษาในหลักสูตรหนึ่งขอย้ายไปศึกษาในอีกหลักสูตรหนึ่งให้นับระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตรเดิมรวมกับระยะเวลาการศึกษาในหลักสูตรที่ย้ายไปด้วย

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่ศึกษาครบตามโครงสร้างหลักสูตรและสอบผ่านวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระและครบระยะเวลาตามข้อ ๑๕ แล้ว แต่ยังรอหนังสือตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ นักศึกษาอาจขอขยายระยะเวลาการศึกษาโดยยื่นคำร้องต่อคณบดีเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติให้ขยายระยะเวลาต่อไปจนกว่าจะได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่

นอกจากการขอขยายระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง นักศึกษาซึ่งประสบปัญหาสุขภาพหรือมีเหตุสุดวิสัยอาจขอขยายระยะเวลาการศึกษาต่อไปได้คราวละสองภาคการศึกษา แต่ไม่เกินสี่ภาคการศึกษาได้

นักศึกษาซึ่งประสงค์จะขอขยายระยะเวลาการศึกษาตามวรรคหนึ่งให้ยื่นคำร้องพร้อมหลักฐานต่อคณบดีพิจารณาเสนอความเห็นต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนครบกำหนดระยะเวลาการศึกษาหรือไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๑๕

ข้อ ๑๘ นักศึกษาที่ใช้เวลาศึกษาเกินกว่าระยะเวลาตามข้อ ๑๕ และไม่ได้รับการขยายเวลาตามข้อ ๑๗ ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

หมวด ๔

การรับเข้าศึกษา

ข้อ ๑๙ การคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตรสาขาวิชานั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการรับสมัครและคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยประกาศกำหนด

นอกจากการคัดเลือกตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว คณะอาจารย์บุคคลเข้าศึกษาโดยวิธีการอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดี

ข้อ ๒๐ นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร

(๒) มีคุณสมบัติด้านภาษาต่างประเทศตามที่อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยประกาศกำหนด

(๓) ไม่เป็นผู้ป่วยหรืออยู่ในสภาวะที่จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการศึกษา

(๔) ไม่เป็นผู้ประพฤติดีศีลธรรมอันดีหรือมีพฤติกรรมเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง

(๕) ต้องไม่เคยถูกตัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นเพราะมีความผิดทางวินัยภายในระยะเวลาสิบปีก่อนการสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

นอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง ผู้ซึ่งจะเข้าศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาใด ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตามข้อกำหนดหลักสูตรที่เข้าศึกษาและตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยการรับเข้าศึกษาด้วย

การกำหนดคุณสมบัติตาม (๑) อาจกำหนดระดับผลการศึกษาหรือคะแนนเฉลี่ยสะสมจากการศึกษาได้เท่าที่จำเป็นเพื่อคัดกรองความรู้หรือความสามารถในการศึกษาในหลักสูตรนั้นได้โดยกำหนดในข้อกำหนดหลักสูตร ในกรณีที่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดให้ต้องมีผลการศึกษาระดับปริญญาตรีอยู่ในระดับดีมาก ให้ถือว่าผู้ที่ได้คะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๒๕ ขึ้นไป มีผลการศึกษาอยู่ในระดับดีมาก

ข้อ ๒๑ การกำหนดคุณสมบัติตามข้อ ๒๐ (๑) ในข้อกำหนดหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา

ข้อ ๒๒ นักศึกษาที่อยู่ระหว่างศึกษาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัยจะเข้าศึกษาในอีกหลักสูตรของมหาวิทยาลัยมิได้ เว้นแต่การศึกษาในหลักสูตรเดิมจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา อธิการบดีอาจอนุมัติให้เข้าศึกษาได้อีกหลักสูตรหนึ่งได้

หมวด ๕

การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

ข้อ ๒๓ ผู้ที่ผ่านการรับเข้าศึกษาต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดภายในสิบสี่วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา เว้นแต่กรณีมีเหตุผลความจำเป็น นายทะเบียนอาจอนุญาตผ่อนผันการขึ้นทะเบียนได้ แต่ต้องไม่เกินภาคการศึกษาแรกของปีที่จะเข้าศึกษา

ผู้ที่ผ่านการรับเข้าศึกษาโดยใช้วุฒิการศึกษาจากต่างประเทศต้องยื่นใบสำคัญแสดงวุฒิการศึกษาต่อคณะในวันขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาด้วย แต่หากยังไม่สามารถนำส่งได้ นายทะเบียนอาจผ่อนผันให้นำมาส่งในภายหลัง แต่ต้องไม่เกินภาคการศึกษาแรกของปีที่จะเข้าศึกษา หากพ้นกำหนดเวลาที่ผ่อนผันให้แล้วยังไม่อาจนำส่งได้ให้นายทะเบียนเพิกถอนการขึ้นทะเบียนการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๒๔ ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสังกัดหลักสูตรใดแล้วจะย้ายหลักสูตรมิได้ เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นให้นักศึกษายื่นคำร้องพร้อมแสดงเหตุผลต่อคณบดีเพื่อขออนุมัติจากคณะกรรมการประจำคณะ

การขอย้ายหลักสูตรจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะของหลักสูตรที่จะขอย้ายไปศึกษา เมื่อได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งแล้วให้นับระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่เป็นนักศึกษาในหลักสูตรเดิมด้วย

ข้อ ๒๕ หากมีการตรวจพบว่าผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๒๐ หรือได้ใช้เอกสารหลักฐานประกอบการขึ้นทะเบียนอันเป็นเท็จให้นายทะเบียนเสนอต่ออธิการบดีเพิกถอนการขึ้นทะเบียนการเป็นนักศึกษาผู้นั้น

หากมีกรณีตามวรรคหนึ่งปรากฏขึ้นเมื่อผู้กระทำความผิดได้สำเร็จการศึกษาไปแล้วให้อธิการบดีเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเพิกถอนปริญญาบัตรของผู้นั้น

หมวด ๖ การลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๒๖ มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการลงทะเบียนศึกษารายวิชา และวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระสำหรับแต่ละภาคการศึกษาให้เสร็จก่อนวันเปิดภาคการศึกษานั้น

เพื่อคุณภาพของการจัดการศึกษา คณะบดีอาจกำหนดเงื่อนไขหรือจำกัดจำนวนนักศึกษาที่จะลงทะเบียนเรียนในรายวิชาใดก็ได้โดยออกเป็นประกาศคณะ

การประกาศเปิดวิชาเพิ่มหรือปิดรายวิชาใดที่มีนักศึกษาลงทะเบียนแล้วจะต้องกระทำภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา หรือสี่วันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน

ข้อ ๒๗ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร นักศึกษารายใดประสงค์ลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดที่มีเงื่อนไขก่อนการลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้น นักศึกษารายนั้นอาจได้รับการยกเว้นโดยปฏิบัติตามประกาศมหาวิทยาลัย

การลงทะเบียนเรียนให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และกำหนดการที่อธิการบดีประกาศกำหนด

หากนักศึกษามีหนี้สินใด ๆ กับมหาวิทยาลัย จะต้องชำระให้เสร็จสิ้นเสียก่อนจึงจะมีสิทธิลงทะเบียนเรียนได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

ภายหลังจากนักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนแล้ว นักศึกษาต้องดำเนินการตรวจสอบผลการลงทะเบียนของตนเองด้วยภายในระยะเวลาตามสมควร หากพบความผิดพลาดให้ขออนุมัติแก้ไขการลงทะเบียนเรียนต่อคณะบดี ทั้งนี้ ต้องมีหลักฐานมาแสดงเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะบดีด้วย เมื่อคณะบดีอนุมัติแล้วให้แจ้งสำนักงานทะเบียนนักศึกษาดำเนินการเปลี่ยนแปลงการลงทะเบียนเรียนรายวิชาให้ถูกต้องต่อไป

นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่ทันกำหนดการตามวรรคหนึ่ง นักศึกษาอาจขอลงทะเบียนล่าช้าได้ แต่ต้องดำเนินการภายในสิบสี่วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษานั้น หรือเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อนนั้น และต้องชำระค่าปรับการลงทะเบียนเรียนล่าช้าเป็นรายวันตามอัตราที่ประกาศมหาวิทยาลัย ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษากำหนด

ข้อ ๒๘ จำนวนหน่วยกิตในการลงทะเบียนเรียนสูงสุดในแต่ละภาคการศึกษาให้เป็นไปตามข้อกำหนดหลักสูตรหรือที่คณะบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะประกาศกำหนด

ข้อ ๒๙ นักศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและระดับปริญญาโทที่ศึกษาในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตรได้อักษรไม่ต่ำกว่า C หรือ S จะลงทะเบียนในรายวิชานั้นอีกไม่ได้ เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

นักศึกษาได้อักษรต่ำกว่า C หรือ U ในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตรให้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นได้อีกหนึ่งครั้ง หากในการลงทะเบียนเรียนครั้งหลังยังได้อักษรต่ำกว่า C หรือ U อีกต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

นักศึกษาที่ได้อักษรต่ำกว่า C หรือ U ในรายวิชาเลือกของหลักสูตร ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะได้อักษร C ขึ้นไป หรือ S หรืออาจลงทะเบียนเรียนในรายวิชาอื่นที่เป็นรายวิชาเลือกของหลักสูตรแทนก็ได้

ข้อ ๓๐ นักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอกที่ศึกษาในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตรได้อักษรไม่ต่ำกว่า B หรือ S จะลงทะเบียนในรายวิชานั้นอีกไม่ได้ เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

นักศึกษาได้อักษรต่ำกว่า B หรือ U ในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตรให้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นได้อีกเพียงหนึ่งครั้ง หากในการลงทะเบียนเรียนครั้งหลังยังได้อักษรต่ำกว่า B หรือ U อีก ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

นักศึกษาที่ได้อักษรต่ำกว่า B หรือ U ในรายวิชาเลือกของหลักสูตร ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะได้อักษร B ขึ้นไป หรือ S หรืออาจลงทะเบียนเรียนในรายวิชาอื่นที่เป็นรายวิชาเลือกของหลักสูตรแทนก็ได้

ข้อ ๓๑ นักศึกษาผู้ใดไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใดและไม่ได้ขอลาพักการศึกษาตามข้อ ๘๕ ให้ถอนชื่อนักศึกษานั้นออกจากทะเบียนนักศึกษา

ข้อ ๓๒ อธิการบดีโดยข้อเสนอของคณบดีอาจอนุมัติให้นักศึกษาไปลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่สถาบันอุดมศึกษาอื่นเปิดสอนโดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรของนักศึกษาผู้นั้นได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มหาวิทยาลัยมีข้อตกลงในโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาที่นักศึกษาไปศึกษา

(๒) นักศึกษามีข้อตกลงรับทุนเพื่อไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคประชาชน หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร

(๓) นักศึกษามีความประสงค์จะไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่มหาวิทยาลัยมีข้อตกลงในโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาอื่น หรือมีข้อตกลงระหว่างมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่นที่มีวัตถุประสงค์ให้มหาวิทยาลัยหรือคณะรับบุคคลเข้าศึกษาในรายวิชาของมหาวิทยาลัยหรือคณะ อธิการบดีอาจอนุมัติให้ผู้ซึ่งมิได้เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยลงทะเบียนเรียนในรายวิชาของมหาวิทยาลัยก็ได้

ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาของมหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่งต้องชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่ประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษากำหนด

หมวด ๗

การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มและการถอนรายวิชา

ข้อ ๓๔ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มหลังจากที่ได้ลงทะเบียนเรียนแล้วให้กระทำได้ในสัปดาห์นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาหรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลอันสมควร คณบดีอาจอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวได้ แต่ต้องไม่เกินวันปิดภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อนแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคการศึกษาตามข้อกำหนดหลักสูตรและรายวิชา

การลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มตามวรรคหนึ่งต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนในรายวิชานั้นก่อน และการลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มเมื่อพ้นกำหนดเวลาต้องชำระค่าปรับการลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มล่าช้าเป็นรายวันตามอัตราที่ประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษากำหนด

ข้อ ๓๕ การขอลอนรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้แล้วให้กระทำได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การขอลอนภายในสัปดาห์นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาหรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน เพื่อการนี้ให้ลบรายวิชานั้นออก

(๒) การขอลอนเมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาหรือสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน เพื่อการนี้ให้บันทึกอักษร W สำหรับรายวิชานั้น

(๓) การขอถอนเมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๒) แต่ไม่เกินวันปิดภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อน จะกระทำได้เมื่อมีเหตุผลความจำเป็นโดยได้รับอนุมัติจากคณบดีโดยข้อเสนอของอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาที่ขอถอน เพื่อการนี้ให้บันทึกอักษร W สำหรับรายวิชานั้น

หมวด ๘ การโอนรายวิชาและหน่วยกิต

ข้อ ๓๖ นักศึกษาอาจขอโอนรายวิชาและหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาในหลักสูตรดังต่อไปนี้มาเป็นรายวิชาของหลักสูตรที่กำลังศึกษา

(๑) หลักสูตรที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้จัดการศึกษาหรือจัดการศึกษาร่วมกับหน่วยงานอื่น

(๒) หลักสูตรปริญญาโทซึ่งต่อยอดจากการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยในสาขาวิชาเดียวกัน

ให้คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจอนุมัติการโอนรายวิชาและหน่วยกิต

ข้อ ๓๗ การโอนรายวิชาและหน่วยกิตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) การโอนรายวิชาและหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาตามข้อ ๓๖ (๑) ให้โอนได้ไม่จำกัดจำนวนและโอนได้เฉพาะรายวิชา (course work)

(๒) การโอนรายวิชาและหน่วยกิตที่ได้จากการศึกษาตามข้อ ๓๖ (๒) ให้โอนได้ไม่เกินร้อยละสี่สิบของจำนวนหน่วยกิตในหลักสูตรที่กำลังศึกษา

(๓) กรณีการโอนมาเป็นรายวิชาบังคับและหน่วยกิตของหลักสูตรต้องศึกษามาแล้วไม่เกินแปดปีนับจากภาคการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและสอบผ่านจนถึงวันที่ขอโอนรายวิชาและหน่วยกิต

(๔) กรณีการโอนมาเป็นรายวิชาเลือกและหน่วยกิตของหลักสูตรต้องศึกษามาแล้วไม่เกินสิบปีนับจากภาคการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและสอบผ่านจนถึงวันที่ขอโอนรายวิชาและหน่วยกิต

(๕) กรณีการศึกษาระดับปริญญาโทและระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตรายวิชาและหน่วยกิตที่จะโอนต้องมีผลการศึกษ้อักษร C ขึ้นไปหรือเทียบเท่า หรืออักษร S

(๖) กรณีการศึกษาระดับปริญญาเอกรายวิชาและหน่วยกิตที่จะโอนต้องมีผลการศึกษ้อักษร B ขึ้นไป หรือเทียบเท่า หรืออักษร S

นอกจากหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งคณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะอาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการโอนรายวิชาและหน่วยกิตเพิ่มเติมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับความในวรรคหนึ่งโดยออกเป็นประกาศคณะและรายงานอธิการบดีเพื่อพิจารณาตรวจสอบและทักท้วง

ข้อ ๓๘ ให้บันทึกผลการศึกษาในรายวิชาที่ได้รับอนุมัติให้โอนรายวิชาและหน่วยกิต ดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการโอนรายวิชาตามข้อ ๓๖ (๑) ให้บันทึกตามผลการศึกษาที่ได้

(๒) กรณีการโอนรายวิชาตามข้อ ๓๖ (๒) ให้บันทึกด้วยอักษร ACC

หมวด ๙ การเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตและการเทียบโอนความรู้

ข้อ ๓๙ ให้คณะกรรมการนโยบายวิชาการทำหน้าที่กำกับดูแลระบบและกลไกการเทียบโอนให้มีคุณภาพและมาตรฐาน และให้คณะกรรมการระดับคณะและระดับหลักสูตรทำหน้าที่ทดสอบและประเมินผลการเทียบโอน โดยให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าวด้วย

ข้อ ๔๐ การเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตสำหรับการศึกษาในระบบ และการเทียบโอนความรู้เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตร

ข้อ ๔๑ นักศึกษาอาจขอเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตที่มีเนื้อหาของรายวิชาเทียบเท่า และมีเกณฑ์การประเมินผลหรือวัดผลได้มาตรฐานเทียบเท่ากับรายวิชาในหลักสูตรที่ศึกษาอยู่ได้ โดยให้คณบดี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจอนุมัติการเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (๑) ต้องมีสาระสำคัญครอบคลุมรายวิชาหรือกลุ่มวิชาที่ขอเทียบโอน
- (๒) ต้องมิใช่รายวิชาในหลักสูตรที่นักศึกษาผู้นั้นเคยถูกถอนชื่อจากทะเบียนนักศึกษามาก่อน
- (๓) ต้องศึกษามากแล้วไม่เกินแปดปีนับจากภาคการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและสอบผ่านจนถึงวันที่ขอเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิต
- (๔) รายวิชาที่จะขอเทียบโอนต้องมีผลการศึกษาระดับ B ขึ้นไป หรือเทียบเท่า
- (๕) ต้องเป็นรายวิชาที่ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาและเทียบได้เฉพาะหน่วยกิตรายวิชา (course work) เท่านั้น

นอกจากหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งคณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะ อาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตเพิ่มเติมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับความในวรรคหนึ่งโดยออกเป็นประกาศคณะและรายงานอธิการบดีเพื่อพิจารณาตรวจสอบและทักท้วง

ข้อ ๔๒ ให้บันทึกผลการศึกษาในรายวิชาที่ได้รับการอนุมัติให้เทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตดังต่อไปนี้

- (๑) สำหรับกรณีนักศึกษาที่ไปศึกษาตามโครงการความร่วมมือผลิตบัณฑิตที่มีการจัดทำหลักสูตรร่วมกัน ให้บันทึกผลการศึกษาตามที่ได้ หรือในรายวิชาที่มีผลการศึกษาได้อักษร B ขึ้นไป อาจบันทึกอักษร ACC ก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะประกาศกำหนด
- (๒) สำหรับกรณีนักศึกษาอื่นนอกจาก (๑) ให้บันทึกอักษร ACC ในรายวิชาที่มีผลการศึกษาได้อักษร B ขึ้นไป

ข้อ ๔๓ การเทียบโอนความรู้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยประกาศกำหนด

ข้อ ๔๔ ให้คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจอนุมัติการเทียบโอนความรู้ โดยให้บันทึกผลการศึกษาในรายวิชาหรือกลุ่มรายวิชาที่ได้รับการอนุมัติให้เทียบโอนความรู้เป็นอักษร ACC

หมวด ๑๐

การสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ

ข้อ ๔๕ การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโทให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

- (๑) การสอบประมวลความรู้ทำได้โดยการสอบข้อเขียน หรือสอบปากเปล่า หรือทั้งสองอย่างตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร
- (๒) นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติที่จะเข้าสอบประมวลความรู้ตามข้อกำหนดหลักสูตรและยื่นความจำนงต่อคณะเพื่อขอสอบ
- (๓) การจัดสอบประมวลความรู้ให้กระทำได้ไม่เกินปีการศึกษาละสามครั้ง
- (๔) ให้มีคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ที่คณบดีแต่งตั้งมีหน้าที่ดำเนินการสอบประมวลความรู้และกำหนดผลการสอบประมวลความรู้

(๕) ให้กำหนดผลการสอบเป็นอักษร P (ผ่าน) หรือ N (ไม่ผ่าน)

(๖) นักศึกษาต้องสอบประมวลความรู้ให้ได้อักษร P (ผ่าน) ภายในจำนวนไม่เกินสามครั้ง เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้น้อยกว่าสามครั้งให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรนั้น หากไม่สามารถสอบผ่านได้ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาและผลการสอบทุกครั้งให้บันทึกไว้ในใบแสดงผลการศึกษา

ข้อ ๔๖ การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) การสอบทำได้โดยการสอบข้อเขียนหรือสอบปากเปล่า หรือทั้งสองอย่างตามหลักเกณฑ์การสอบที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร

(๒) นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติที่จะเข้าสอบวัดคุณสมบัติตามข้อกำหนดหลักสูตรและยื่นความจำนงต่อคณะเพื่อขอสอบ

(๓) นักศึกษาต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ได้อักษร P (ผ่าน) ภายในจำนวนไม่เกินสามครั้ง เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้น้อยกว่าสามครั้ง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดหลักสูตรนั้น หากไม่สามารถสอบผ่านได้ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาและผลการสอบทุกครั้งให้บันทึกไว้ในใบแสดงผลการศึกษา

หมวด ๑๑

การทำและการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๔๗ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท แผนหนึ่งแบบวิชาการ ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้การทำวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว สามารถลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์หลักสูตรปริญญาโท แผนหนึ่งแบบวิชาการ ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้การทำวิจัยโดยมีทั้งการศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ สามารถลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดหลักสูตร และได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ยกเว้นในกรณีหลักสูตรกำหนดให้ศึกษารายวิชาไม่เกิน ๑๒ หน่วยกิต นักศึกษาสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ได้ตั้งแต่ภาคแรกที่เข้าศึกษา

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์หลักสูตรปริญญาโท แผนสองแบบวิชาชีพ ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชาและการค้นคว้าอิสระ สามารถลงทะเบียนทำสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดหลักสูตรและได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

ข้อ ๔๘ นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์หลักสูตรปริญญาเอก แผนหนึ่ง ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ สามารถลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์หลักสูตรปริญญาเอก แผนสอง ซึ่งเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพและศึกษารายวิชาเพิ่มเติม สามารถลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดหลักสูตรและสอบวัดคุณสมบัติได้อักษร P (ผ่าน) โดยได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

ข้อ ๔๙ เมื่อนักศึกษาลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระครบจำนวนหน่วยกิตตามข้อกำหนดหลักสูตรในภาคการศึกษาใดแล้ว จะต้องยื่นขอสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระในภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๕๐ กรณีที่นักศึกษาได้หน่วยกิตสะสมของรายวิชาครบถ้วนตามหลักสูตรแล้ว แต่ยังคงลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระไม่ได้ เพราะยังมีคุณสมบัติไม่ครบตามข้อ ๔๗ และข้อ ๔๘ นักศึกษาผู้นั้นต้องรักษาสถานภาพนักศึกษาและชำระค่าธรรมเนียมการรักษาสถานภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาที่ไม่มีการลงทะเบียน

การรักษาสถานภาพให้นักศึกษาทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะ

ข้อ ๕๑ การสอบวิทยานิพนธ์ให้คณะบดีแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมโดยพิจารณาแต่งตั้งจากการหารือร่วมกันระหว่างนักศึกษาและผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อทำหน้าที่แนะนำการเขียนวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษา

ให้คณะบดีพิจารณาแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตรเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้นักศึกษา ในกรณีที่เป็นักศึกษาปริญญาเอกให้แต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร หรืออาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำของมหาวิทยาลัยหรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมให้นักศึกษาด้วย

คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นคณะบดีอาจเปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมได้

ข้อ ๕๒ คณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท ประกอบด้วย ประธาน และกรรมการรวมไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่งแต่งตั้งจากอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำของมหาวิทยาลัย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คุณสมบัติของคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

ข้อ ๕๓ คณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ประกอบด้วย ประธาน และกรรมการรวมไม่น้อยกว่าห้าคน ซึ่งแต่งตั้งจากอาจารย์ประจำหรือนักวิจัยประจำของมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่าสองคน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คุณสมบัติของคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

ข้อ ๕๔ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้แต่งตั้งเมื่อนักศึกษาได้ทำวิทยานิพนธ์แล้วเสร็จและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาแล้วเห็นควรให้เข้าสอบ

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้แต่งตั้งจากคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นอาจไม่แต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์เป็นกรรมการในคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการก็ได้

คุณสมบัติของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นคณะบดีอาจเปลี่ยนกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้

ข้อ ๕๕ การสอบวิทยานิพนธ์จะต้องมีกรรมการในคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ครบทุกคน จึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์ ถ้ากรรมการมาไม่ครบให้เลื่อนการสอบออกไป

การสอบวิทยานิพนธ์อาจใช้การสอบโดยใช้ระบบสื่อสารทางไกลก็ได้ เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕๖ การวัดผลวิทยานิพนธ์ ให้แบ่งเป็นสองระดับ คือ ในกรณีใช้ได้ให้ได้อักษร S หรือในกรณีใช้ไม่ได้ให้ได้อักษร U

ข้อ ๕๗ การสอบสวนนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระให้คณบดีแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระโดยพิจารณาแต่งตั้งจากการหารือร่วมกันระหว่างนักศึกษาและผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระเพื่อทำหน้าที่แนะนำการเขียนสารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระให้นักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระและคณะกรรมการสอบสวนนิพนธ์ หรือการคัดค้านคว่ำอัสระให้มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นคณบดีอาจเปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ หรือการคัดค้านคว่ำอัสระได้

ข้อ ๕๘ เมื่อนักศึกษาจัดทำเค้าโครงสารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระเสร็จแล้ว ให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงสารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระอย่างน้อยสองคน ประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระที่เป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร หรือผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกเพื่อร่วมกันสอบเค้าโครงสารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระโดยมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระ ให้แต่งตั้งเมื่อนักศึกษาได้ทำสารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระแล้วเสร็จและอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระ พิจารณาแล้วเห็นควรให้เข้าสอบ

การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระให้แต่งตั้งจากคณะกรรมการสอบเค้าโครงสารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระ เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นอาจไม่แต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการสอบเค้าโครงสารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระเป็นกรรมการในคณะกรรมการสอบสวนนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระและแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นคณบดีอาจเปลี่ยนกรรมการสอบสวนนิพนธ์ หรือการคัดค้านคว่ำอัสระได้

ข้อ ๕๙ การสอบสวนนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระจะต้องมีกรรมการสอบสวนนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระครบทุกคนจึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์ ถ้ากรรมการไม่ครบให้เลื่อนการสอบออกไป

การสอบสวนนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระอาจใช้การสอบโดยใช้ระบบสื่อสารทางไกลก็ได้ เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๖๐ การวัดผลสารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระ ให้แบ่งเป็นสองระดับ คือ ในกรณีใช้ได้ให้ได้อักษร S หรือในกรณีใช้ไม่ได้ให้ได้อักษร U หรือวัดผลเป็นค่าระดับตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร

ข้อ ๖๑ หลักเกณฑ์และวิธีการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์และการสอบสวนนิพนธ์และการสอบการคัดค้านคว่ำอัสระให้เป็นไปตามที่อธิการบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๖๒ การจัดทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการคัดค้านคว่ำอัสระให้เป็นไปตามแบบที่อธิการบดีโดยข้อเสนอของหอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ประกาศกำหนด

ลิขสิทธิ์ผลงานวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการคัดค้านคว่ำอัสระให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ และมหาวิทยาลัยอาจใช้หรือมีลิขสิทธิ์ได้โดยการทำเป็นข้อตกลงหรือสัญญาระหว่างมหาวิทยาลัย นักศึกษา และบุคลากร

ข้อ ๖๓ เมื่อนักศึกษาได้ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระที่มีการวัดผลเป็นอักษร S หรืออักษร U แล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์หรือการคัดค้านคว่ำอัสระ ประเมินความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการคัดค้านคว่ำอัสระของนักศึกษาได้ตามที่เห็นสมควร และเมื่อสิ้นภาคการศึกษาให้รายงานและส่งผลการประเมินความก้าวหน้าให้คณบดีเพื่อจัดส่งให้สำนักงานทะเบียนนักศึกษามหาวิทยาลัยในใบแสดงผลการศึกษาเป็นรายภาคการศึกษา

ในกรณีที่มิเหตุผลความจำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษา คณะนี้อาจแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ประเมินร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์การประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามประกาศของแต่ละคณะหรือประกาศของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องประกาศให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า

ข้อ ๖๔ ผลการประเมินความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้ประเมินด้วยอักษรอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) “NP” (No Progress) หมายถึง ไม่มีความก้าวหน้า จำนวนหน่วยกิตที่ได้มีค่าเป็น ๐ (ศูนย์)

(๒) “U” (Unsatisfactory) หมายถึง นักศึกษาได้รับหน่วยกิตครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในหลักสูตร แต่ผลการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ คือ “ใช้ไม่ได้”

(๓) “SP” (Satisfactory and Progress) หมายถึง มีความก้าวหน้า โดยระบุจำนวนหน่วยกิตของนักศึกษาแต่ละคนตามความก้าวหน้าของผลงานในแต่ละภาคการศึกษา แต่ไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา

(๔) “S” (Satisfactory) หมายถึง นักศึกษาได้รับหน่วยกิตครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในหลักสูตร และผลการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ คือ “ใช้ได้”

ข้อ ๖๕ นักศึกษาที่ได้รับผลการประเมินความก้าวหน้าเป็นอักษร NP ติดต่อกันสองครั้ง ในการลงทะเบียนครั้งต่อไปจะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการสอบ

ในกรณีที่มีการลาพักการศึกษาในภาคการศึกษาต่อจากภาคการศึกษาที่ได้อักษร NP และในภาคการศึกษาถัดจากภาคการศึกษาที่ลาพักการศึกษายังได้อักษร NP อีก ให้ถือว่าเป็นการได้อักษร NP สองครั้งติดต่อกัน

ข้อ ๖๖ ในกรณีที่ผลการประเมินผลความก้าวหน้าของนักศึกษาที่ได้อักษร NP ให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ หรือคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระพิจารณาตรวจสอบหาสาเหตุและแจ้งให้นักศึกษาทราบ

(๒) ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาตรวจสอบหาสาเหตุและแจ้งให้นักศึกษาทราบ

(๓) ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาตรวจสอบหาสาเหตุและแจ้งให้นักศึกษาทราบ

ในกรณีที่การได้อักษร NP เกิดจากความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในหัวข้อเรื่องของนักศึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษา หรือไม่ตรงกับประเด็นตามความสนใจหรือความถนัดของนักศึกษา คณบดีโดยข้อเสนอของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการสอบเค้าโครง วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ หรือผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาอาจพิจารณาแก้ไขโดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เปลี่ยนหัวข้อเรื่องวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

(๒) เปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

(๓) ยกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ หรือคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๖๗ นักศึกษาที่ได้รับผลการสอบวิทยานิพนธ์เป็นอักษร U ต้องถูกถอนชื่อ (Dismissed) ออกจากทะเบียนนักศึกษา

นักศึกษาที่ได้รับผลการสอบสารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ เป็นอักษร U หรือ F ต้องถูกถอนชื่อ (Dismissed) ออกจากทะเบียนนักศึกษา

หมวด ๑๒

อักษรแสดงผลการศึกษา

ข้อ ๖๘ ผลการศึกษาของแต่ละรายวิชาแบ่งออกเป็นสองประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) ผลการศึกษารายวิชาที่มีค่าระดับและนำมาคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยมีอักษรความหมายและค่าระดับ ดังต่อไปนี้

อักษร	ความหมาย	ความหมายภาษาอังกฤษ	ค่าระดับ
A	ผลการประเมินขั้นชั้นเลิศ	Excellent	๔.๐
A-	ผลการประเมินค่อนข้างชั้นชั้นเลิศ	Almost Excellent	๓.๖๗
B+	ผลการประเมินชั้นดีมาก	Very Good	๓.๓๓
B	ผลการประเมินชั้นดี	Good	๓.๐๐
B-	ผลการประเมินค่อนข้างชั้นดี	Fairly Good	๒.๖๗
C+	ผลการประเมินชั้นดีพอใช้	Almost Good	๒.๓๓
C	ผลการประเมินชั้นพอใช้	Fair	๒.๐๐
D	ผลการประเมินชั้นอ่อน	Poor	๑.๐๐
F	ผลการประเมินชั้นตก	Failed	๐

(๒) ผลการศึกษาที่ไม่มีค่าระดับและไม่นำมาคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยมีอักษรและความหมายดังต่อไปนี้

อักษร	ความหมาย	ความหมายภาษาอังกฤษ
P	ผ่าน	Pass
N	ไม่ผ่าน	Not Pass
S	ใช้ได้	Satisfactory
U	ใช้ไม่ได้	Unsatisfactory
ACC	ได้รับยกเว้นรายวิชาโดยผ่านการทดสอบเทียบความรู้หรือใช้ผล การสอบในรายวิชาที่นับหน่วยกิต หรือได้รับการเทียบโอนรายวิชา และหน่วยกิต	Accreditation
I	การวัดผลไม่สมบูรณ์	Incomplete
W	การถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ	Withdraw
AUD	การศึกษาโดยไม่วัดผลการศึกษา	Audit

ข้อ ๖๙ อักษร P หรือ N ให้ใช้ได้ ในรายวิชาของหลักสูตรที่กำหนดให้มีผลการศึกษาสำหรับรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต

ผลการศึกษาระดับผ่านให้ใช้อักษร P และระดับไม่ผ่านให้ใช้อักษร N

ในกรณีที่นักศึกษาต้องศึกษาวิชาเสริมหลักสูตร ถ้านักศึกษาผู้นั้นสอบได้ตั้งแต่อักษร C ให้ถือว่าสอบได้อักษร P ถ้าได้ต่ำกว่าอักษร C ให้ถือว่าได้อักษร N ในวิชานั้น

ข้อ ๗๐ การวัดผลการศึกษานักศึกษาทุกรายวิชาทุกครั้งต้องบันทึกไว้ในระเบียบ วันแต่วิชาภาษาต่างประเทศซึ่งจะบันทึกเมื่อนักศึกษาสอบได้อักษร P (ผ่าน) หรือเมื่อการสอบหรือการอบรมครั้งนั้นเป็นการสอบหรือการอบรมครั้งสุดท้ายของนักศึกษาเท่านั้น

ข้อ ๗๑ อักษร S หรือ U ให้ใช้ได้ ในรายวิชาของหลักสูตรที่นับหน่วยกิตและกำหนดให้มีผลการศึกษาระดับใช้ได้หรือระดับใช้ไม่ได้

ผลการศึกษาระดับใช้ได้ให้ใช้อักษร S และระดับใช้ไม่ได้ให้ใช้อักษร U

ข้อ ๗๒ อักษร ACC ให้ใช้ในรายวิชาที่ให้นักศึกษาสามารถนำผลการทดสอบเทียบความรู้หรือคะแนนการทดสอบอื่นมาใช้แทนการศึกษาในรายวิชานั้นได้หรือได้รับการเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตโดยอักษร ACC ให้ใช้ในรายวิชาที่นำมานับหน่วยกิต

ข้อ ๗๓ อักษร I ให้ใช้กับรายวิชาที่การวัดผลการศึกษายังไม่สมบูรณ์ และเป็นการบันทึกไว้เป็นการชั่วคราว

นักศึกษาที่ได้อักษร I ในรายวิชาใดให้อาจารย์ผู้สอนดำเนินการวัดผลในรายวิชานั้นให้แล้วเสร็จภายในหกสัปดาห์นับแต่วันปิดภาคการศึกษา หรือสามสัปดาห์นับแต่วันปิดภาคการศึกษาสำหรับภาคฤดูร้อน แต่หากไม่สามารถดำเนินการวัดผลได้ทันโดยที่ไม่ใช่ความผิดของอาจารย์ผู้สอน ให้อาจารย์ผู้สอนกำหนดผลการศึกษานักศึกษาผู้นั้นจากคะแนนสอบหรือคะแนนการวัดผลการศึกษาโดยวิธีการอื่นเท่าที่นักศึกษาผู้นั้นมีอยู่

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสัปดาห์นับแต่วันปิดภาคการศึกษา หรือสามสัปดาห์นับแต่วันปิดภาคฤดูร้อน หากยังไม่มีผลการดำเนินการตามวรรคสองให้บันทึกอักษร W

ข้อ ๗๔ อักษร W ให้ใช้ได้ ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) ในรายวิชาที่นักศึกษาได้อักษร I และอาจารย์ผู้สอนยังไม่ได้กำหนดผลการศึกษภายในหกสัปดาห์นับแต่วันปิดภาคการศึกษา หรือสามสัปดาห์นับแต่วันปิดภาคฤดูร้อน

(๒) ในรายวิชาที่นักศึกษาขาดสอบโดยมีเหตุผลอันสมควร และได้รับอนุมัติจากคณบดีหรืออธิการบดีแล้วแต่กรณี

(๓) ได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชาตามข้อ ๓๕ (๒) และ ๓๕ (๓)

(๔) ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๘๖ (๒) และ ๘๖ (๓)

ในกรณีตาม (๒) นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขออนุมัติเพื่อบันทึกอักษร W ต่อคณบดีผ่านอาจารย์ผู้สอนภายในสัปดาห์นับแต่วันสอบ หากยื่นคำร้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวและคณบดีเห็นว่า มีเหตุผลอันสมควรให้รายงานเสนออธิการบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๗๕ อักษร AUD กระทำได้ในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนเพื่อการเสริมความรู้ โดยไม่ต้องมีการวัดผลและมีเวลาเรียนในรายวิชานั้นตามข้อกำหนดหลักสูตรและรายวิชา

นักศึกษาที่ประสงค์จะลงทะเบียนเพื่อเสริมความรู้ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโครงการหรือผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาและอาจารย์ผู้สอน และชำระค่าธรรมเนียมตามอัตราที่ประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษากำหนด

เมื่อลงทะเบียนเรียนในรายวิชาเพื่อการเสริมความรู้โดยไม่ต้องมีการวัดผลแล้วจะขอเปลี่ยนแปลงเป็นการลงทะเบียนเรียนเพื่อวัดผลการศึกษาได้ภายในสี่สัปดาห์นับแต่วันเปิดภาคการศึกษา หรือเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดีเมื่อพ้นกำหนดเวลานี้แล้วจะกระทำมิได้

ห้ามมิให้ลงทะเบียนเรียนเพื่อวัดผลการศึกษาในรายวิชาที่ได้อักษร AUD แล้วซ้ำอีก เว้นแต่กรณีการย้ายหลักสูตรและรายวิชานั้นเป็นรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ย้ายเข้า

ข้อ ๗๖ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมสำหรับการศึกษิตตามหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และระดับปริญญาโทให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่นักศึกษาได้อักษร S หรือไม่ต่ำกว่าอักษร C หรืออักษร ACC เท่านั้น

รายวิชาที่นักศึกษาได้ต่ำกว่าอักษร C ไม่ว่าจะป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือกให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อนนั้นและระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกครั้งไป

ข้อ ๗๗ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมสำหรับการศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาเอกให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่นักศึกษาได้อักษร S หรือไม่ต่ำกว่าอักษร B หรืออักษร ACC เท่านั้น

รายวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับต่ำกว่าอักษร B ไม่ว่าจะป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือกให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อนนั้นและระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกครั้งไป

ข้อ ๗๘ ในกรณีที่นักศึกษาต้องศึกษารายวิชาใดซ้ำหรือแทนกันตามข้อกำหนดหลักสูตรให้นับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้นได้เพียงครั้งเดียว

หมวด ๑๓

การวัดผลการศึกษาและการคำนวณคะแนนเฉลี่ย

ข้อ ๗๙ มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการวัดผลการศึกษาสำหรับรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อน

การวัดผลการศึกษาอาจกระทำไ้ระหว่างภาคด้วยวิธีรายงานจากหนังสือที่กำหนดให้อ่านงานที่แบ่งกันทำเป็นหมู่คณะ การทดสอบระหว่างภาค การเขียนรายงานประจำรายวิชาหรืออื่น ๆ และเมื่อสิ้นภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อนจะมีการสอบไล่สำหรับแต่ละรายวิชาที่ศึกษาในภาคนั้น หากไม่มีการสอบไล่เมื่อสิ้นภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อนจะต้องมีการวัดผลตามวิธีการที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด

ในบางกรณีมหาวิทยาลัยอาจใช้วิธีทดสอบเทียบความรู้แทนการวัดผลการศึกษาตามความในวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๘๐ นักศึกษาต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อนตามข้อกำหนดของหลักสูตรและรายวิชาจึงจะมีสิทธิเข้าสอบไล่ในรายวิชานั้น เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นอันมิใช่ความผิดของนักศึกษาผู้นั้น คณะอธิการอนุญาตให้เข้าสอบไล่ได้เป็นกรณีพิเศษ

ข้อ ๘๑ ให้คำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษาและภาคฤดูร้อนเมื่อสิ้นภาคการศึกษาโดยคำนวณตามวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้นำค่าระดับคะแนนของรายวิชาที่ได้คูณด้วยจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้น

(๒) ให้นำผลการคำนวณตาม (๑) ของทุกรายวิชามารวมกัน

(๓) ให้นำผลการคำนวณตาม (๒) มาหารด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนเรียน

ในภาคนั้น

(๔) ผลการคำนวณตาม (๓) เป็นคะแนนเฉลี่ยสำหรับภาคนั้น

ข้อ ๘๒ การคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้คำนวณตามวิธีการดังต่อไปนี้

(๑) ให้นำค่าระดับคะแนนของรายวิชาที่ได้คูณด้วยจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้ทั้งหมดทุกภาคการศึกษาและภาคฤดูร้อน

(๒) ให้นำผลการคำนวณตาม (๑) ของทุกรายวิชามารวมกัน

(๓) ให้นำผลการคำนวณตาม (๒) มาหารด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนเรียนไว้

ทุกภาคการศึกษาและภาคฤดูร้อน

(๔) ผลการคำนวณตาม (๓) เป็นคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข้อ ๘๓ ในการคำนวณตามข้อ ๘๒ (๓) หรือ ข้อ ๘๒ (๔) หากได้ทศนิยมตำแหน่งที่สามเป็นจำนวนตั้งแต่ห้าขึ้นไปให้ปัดเศษขึ้นไป

หมวด ๑๔

สถานภาพทางวิชาการ

ข้อ ๘๔ สถานภาพทางวิชาการของนักศึกษาให้พิจารณาจากผลการคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา เมื่อสิ้นภาคการศึกษาและภาคฤดูร้อนที่เรียน ดังต่อไปนี้

- (๑) นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๐๐ ขึ้นไปมีสถานภาพทางวิชาการปกติ (Normal)
- (๒) นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ มีสถานภาพทางวิชาการเตือน (Warning)
- (๓) นักศึกษาซึ่งอยู่ในสถานภาพทางวิชาการเตือน และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๗๐ ในภาคถัดมา ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา (Dismissed)
- (๔) นักศึกษาซึ่งอยู่ในสถานภาพทางวิชาการเตือน และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ แต่สูงกว่า ๒.๗๐ ในภาคถัดมา ให้มีสถานภาพทางวิชาการภาวะรอพินิจ (Probation)
- (๕) นักศึกษาซึ่งอยู่ในสถานภาพทางวิชาการภาวะรอพินิจ ตาม (๔) ในภาคที่ผ่านมาและมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ ในภาคถัดมาต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา (Dismissed)

หมวด ๑๕

การลาพักการศึกษา

ข้อ ๘๕ กรณีที่นักศึกษายังไม่ได้ลงทะเบียนเรียน หากประสงค์จะขอลาพักการศึกษาให้ยื่นคำร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษาต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

กรณีที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนแล้วแต่ยังไม่เปิดภาคการศึกษา หากมีเหตุผลความจำเป็นจะขอลาพักการศึกษาให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่อคณบดีอนุมัติแล้วให้ลบบรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนและให้คืนค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ได้ชำระไปแล้ว

เมื่อได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ให้นักศึกษารักษาสถานภาพและชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสถานภาพตามอัตราที่ประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษากำหนด

ข้อ ๘๖ กรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนไว้แล้ว หากประสงค์ขอลาพักการศึกษาให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติภายในไม่เกินสิบห้าวันแรกของภาคการศึกษาหรือสี่สัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อนเมื่อคณบดีอนุมัติแล้วให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่นักศึกษาขอลาพักภายในสิบห้าวันแรกของภาคการศึกษาหรือภายในเจ็ดวันแรกของภาคฤดูร้อน ให้ลบบรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้แล้วออก

(๒) ในกรณีที่นักศึกษาขอลาพักเมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ยังไม่เกินสิบห้าวันแรกของภาคการศึกษาหรือสี่สัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน ให้บันทึกอักษร W สำหรับรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้

ข้อ ๘๗ กรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนไว้แล้ว หากประสงค์ขอลาพักการศึกษาเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามข้อ ๘๖ แต่ต้องไม่เกินวันปิดภาคการศึกษา ให้ยื่นคำร้องต่อคณบดีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นเสนอต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เมื่ออธิการบดีอนุมัติแล้วให้บันทึกอักษร W สำหรับรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้

ข้อ ๘๘ คณะจะต้องแจ้งรายชื่อนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาให้สำนักงานทะเบียนนักศึกษาทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๘๙ ให้นับรวมเวลาในระหว่างการลาพักการศึกษาเป็นระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๑๕ ด้วย

หมวด ๑๖

การถูกลงโทษให้พักการศึกษา

ข้อ ๙๐ นักศึกษาที่ถูกลงโทษทางวินัยให้พักการศึกษาในระหว่างภาคการศึกษาให้ลบบรายวิชาที่นักศึกษาผู้นั้นลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ถูกสั่งพักการศึกษาออก และให้บันทึกคำว่าถูกสั่งพักการศึกษา (Suspended) และเปลี่ยนเป็นลาพักการศึกษา (Leave) เมื่อสำเร็จการศึกษา

หากนักศึกษาถูกลงโทษด้วยเหตุทุจริตในการสอบไล่ให้ถือว่าได้ค่าระดับ F ในรายวิชาที่ทุจริตในการสอบไล่และให้ดำเนินการตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยวินัยนักศึกษาของมหาวิทยาลัยต่อไป

นักศึกษาที่ถูกลงโทษทางวินัยให้พักการศึกษาในภาคการศึกษาถัดไปต้องชำระค่าธรรมเนียมการรักษาสถานภาพในภาคการศึกษาที่ถูกลงโทษนั้นด้วย

ข้อ ๙๑ คณะจะต้องแจ้งชื่อนักศึกษาที่ถูกสั่งให้พักการศึกษาให้สำนักงานทะเบียนนักศึกษาทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๙๒ ให้นับรวมเวลาในระหว่างที่ถูกลงโทษให้พักการศึกษาเป็นระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๑๕ ด้วย

หมวด ๑๗

การลาออก

ข้อ ๙๓ นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกให้ยื่นคำร้องต่ออาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษาหรือผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาแล้วเสนอต่อคณบดีแล้วแต่กรณี

เมื่อคณบดีอนุมัติแล้วให้มีผลนับแต่วันที่นักศึกษายื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๙๔ เมื่อการลาออกมีผลแล้ว ให้บันทึกอักษร W ในรายวิชาที่ยังไม่มีการประกาศผลการศึกษา

หมวด ๑๘

การสำเร็จการศึกษาและการอนุมัติปริญญา

ข้อ ๙๕ นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาและจะได้รับปริญญาจากมหาวิทยาลัยต้องเป็นผู้มีความประพฤติดีเหมาะสมกับศักดิ์ศรีแห่งปริญญาของมหาวิทยาลัยและมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

(๑.๑) ต้องศึกษาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๑.๒) บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(๑.๓) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๑.๔) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด

(๑.๕) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

(๒) หลักสูตรปริญญาโท แผนหนึ่งแบบวิชาการ

(๒.๑) ต้องศึกษารายวิชาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบสี่ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า (ถ้ามี)

(๒.๒) บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(๒.๓) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) (ถ้ามี)

(๒.๔) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่คณะแต่งตั้งและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๒.๕) ต้องได้อักษร P ในการสอบภาษาต่างประเทศตามที่อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยประกาศกำหนด

(๒.๖) ต้องมีผลการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้อักษร S จากมติเอกฉันท์ของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และนำส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๒.๗) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ได้รับการตีพิมพ์ หรือตอบรับให้ตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการเผยแพร่ในรูปแบบของบทความหรือนวัตกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์หรือผลงานทางวิชาการอื่นซึ่งสามารถสืบค้นได้โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยกำหนดและออกเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

(๒.๘) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด

(๒.๙) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

(๓) หลักสูตรปริญญาโท แผนสองวิชาชีพ

(๓.๑) ต้องศึกษารายวิชาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๓.๒) บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(๓.๓) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบสี่ระดับคะแนนหรือ

เทียบเท่า

(๓.๔) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

(๓.๕) เสนอสารนิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบที่คณะแต่งตั้งและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๓.๖) ต้องได้อักษร P ในการสอบภาษาต่างประเทศตามที่อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยกำหนดและออกเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

(๓.๗) นำส่งสารนิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๓.๘) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด

(๓.๙) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

(๔) หลักสูตรปริญญาเอก แผนหนึ่ง

(๔.๑) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

(๔.๒) บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(๔.๓) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบที่คณะแต่งตั้งและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๔.๔) ต้องได้อักษร P ในการสอบภาษาต่างประเทศตามที่อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยประกาศกำหนด

(๔.๕) ต้องมีผลการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้อักษร S จากมติเอกฉันท์ของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และนำส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๔.๖) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อยสองเรื่อง หรือผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของ

วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด อย่างน้อยหนึ่งเรื่อง และเป็นผลงานนวัตกรรมหรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ อย่างน้อยหนึ่งเรื่อง หรือได้รับสิทธิบัตร อย่างน้อยหนึ่งสิทธิบัตร

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อยสามคนซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับ โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยกำหนดและออกเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

(๔.๗) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด

(๔.๘) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

(๕) หลักสูตรปริญญาเอก แผนสอง

(๕.๑) ต้องศึกษารายวิชาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๕.๒) บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(๕.๓) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบสี่ระดับคะแนนหรือ

เทียบเท่า

(๕.๔) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

(๕.๕) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้าย สำหรับการสอบปากเปล่าให้ดำเนินการโดยคณะกรรมการสอบที่คณะแต่งตั้งและต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๕.๖) ต้องได้อักษร P ในการสอบภาษาต่างประเทศตามที่อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัยประกาศกำหนด

(๕.๗) ต้องมีผลการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้อักษร S จากมติเอกฉันท์ของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และนำส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๕.๘) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด หรือได้รับสิทธิบัตร หรือเป็นผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ

กรณีผลงานนวัตกรรม หรือผลงานสร้างสรรค์ วิทยานิพนธ์ต้องได้รับการประเมินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกในสาขาเดียวกันหรือเกี่ยวข้องอย่างน้อยสามคนที่เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงเป็นที่ยอมรับโดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยกำหนดและออกเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอกกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์อาจเผยแพร่ในวารสารระดับชาติที่มีคุณภาพตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษากำหนด

(๕.๙) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด

(๕.๑๐) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

หมวด ๑๙

การเสนอชื่อและการอนุมัติปริญญา

ข้อ ๙๖ ให้นักศึกษาซึ่งคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาเมื่อสิ้นภาคที่ลงทะเบียนเรียนทำหนังสือยื่นต่อมหาวิทยาลัยภายในสิบสี่วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา หรือภายในเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน เพื่อขอสำเร็จการศึกษาและให้มหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติปริญญาเมื่อสิ้นภาค

ข้อ ๙๗ ให้นายทะเบียนตรวจสอบและจัดทำชื่อนักศึกษาซึ่งศึกษาครบรายวิชาตามหลักสูตร และมีคุณสมบัติตามข้อ ๙๕ ที่ได้ยื่นหนังสือตามข้อ ๙๖ ไว้ ต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติปริญญา ในสาขาวิชาที่ศึกษาสำเร็จตามหลักสูตร

ภายหลังจากที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติปริญญาแล้ว และตรวจสอบพบว่า มีการทุจริตในการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ เช่น การลอกเลียนผลงานทางวิชาการ การสร้างข้อมูลเท็จ และการมิได้ทำผลงานวิชาการด้วยตนเอง เป็นต้น ให้คณะกรรมการประจำคณะพิจารณาและเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนปริญญา และให้ผู้นั้นหมดสิทธิที่จะเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย

(๑) การลอกเลียนผลงานทางวิชาการ หมายถึง การลอกเลียนข้อความของผู้อื่นและของตนเอง ที่พิมพ์ไปแล้ว โดยไม่มีการอ้างอิง หรือปกปิดแหล่งที่มา หรือการเสนอความคิดหรือนำผลงานทางวิชาการที่มีผู้อื่นกระทำไว้มาเป็นของตน

(๒) การสร้างข้อมูลเท็จ หมายถึง การตกแต่งข้อมูลหรือการสร้างข้อมูลที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง

(๓) การมิได้ทำผลงานวิชาการด้วยตนเอง หมายถึง การจ้างหรือให้ผู้อื่นช่วยทำ หรือทำแทนตน หรือการมอบให้ผู้อื่นทำแทนนอกเหนือจากงานที่ได้รับระบุไว้ในโครงร่างวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระที่ได้รับอนุมัติแล้วว่าจะกระทำเอง ทั้งนี้ไม่รวมถึงการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลวิทยานิพนธ์จากภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ

หมวด ๒๐

ค่าธรรมเนียมการศึกษาและการขอคืนค่าธรรมเนียม

ข้อ ๙๘ นักศึกษาต้องชำระค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าบริการ และค่าปรับ ตามอัตราที่ประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษากำหนด

ข้อ ๙๙ มหาวิทยาลัยอาจคืนค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาชำระให้แก่มหาวิทยาลัยไว้แล้ว ในกรณีและอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาลาออกหรือลาพักการศึกษาก่อนวันเปิดภาคการศึกษาให้มีสิทธิขอคืนได้เต็มจำนวนที่ชำระไว้

(๒) นักศึกษาลาออกหรือลาพักการศึกษาภายในสิบสี่วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษาให้มีสิทธิขอคืนได้กึ่งหนึ่ง

(๓) นักศึกษาขอถอนรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนไว้เพราะเป็นเหตุมหาวิทยาลัยปิดรายวิชา หรือเป็นเหตุอันเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยให้มีสิทธิขอคืนค่าธรรมเนียมรายวิชาและค่าธรรมเนียมการใช้อุปกรณ์การศึกษาในรายวิชานั้นได้เต็มจำนวน เว้นแต่กรณีเป็นการชำระค่าธรรมเนียมแบบเหมาจ่ายไม่อาจขอคืนค่าธรรมเนียมในรายวิชาที่ปิดได้

(๔) นักศึกษาขอถอนรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ในสิบสี่วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา สำหรับภาคการศึกษาปกติ หรือเจ็ดวันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษาสำหรับภาคฤดูร้อน ให้มีสิทธิขอคืนค่าธรรมเนียมรายวิชาและค่าธรรมเนียมการใช้อุปกรณ์การศึกษาในรายวิชานั้นได้กึ่งหนึ่ง เว้นแต่กรณีเป็นการชำระค่าธรรมเนียมแบบเหมาจ่ายไม่อาจขอคืนค่าธรรมเนียมในรายวิชาที่ถอนได้

(๕) นักศึกษาที่ถูกลงโทษทางวินัยนักศึกษาให้พักการศึกษาในภาคการศึกษาถัดไป แต่ได้ลงทะเบียนเรียนและชำระค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในภาคการศึกษาที่ถูกลงโทษไว้แล้ว ให้มีสิทธิขอคืนได้เต็มจำนวนที่ชำระไว้

นักศึกษาที่มีความประสงค์ขอคืนเงินค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งต้องยื่นคำร้องต่อคณะภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษาปกติหรือภาคฤดูร้อน หากพ้นกำหนดเวลานั้นให้ถือว่าสละสิทธิ์

ในกรณีที่มีเหตุอันมิใช่ความผิดของนักศึกษา อธิการบดีโดยข้อเสนอของคณบดีอาจพิจารณา ยกเว้นค่าปรับให้กับนักศึกษาก็ได้

หมวด ๒๑

การพ้นสภาพนักศึกษาและการขอกลับเข้าศึกษา

ข้อ ๑๐๐ นักศึกษาต้องพ้นสภาพนักศึกษา ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) สำเร็จการศึกษาและได้รับปริญญา
- (๒) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๒๐
- (๓) ถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา
- (๔) พ้นกำหนดเวลาศึกษาตามข้อบังคับนี้หรือตามข้อกำหนดหลักสูตร
- (๕) ลาออกจากการเป็นนักศึกษา
- (๖) ถูกลงโทษทางวินัยนักศึกษาร้ายแรงถึงขั้นไล่ออกจากการเป็นนักศึกษา
- (๗) ตาย

ข้อ ๑๐๑ นักศึกษาซึ่งพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเพราะถูกถอนชื่อตามข้อ ๓๑ ไปแล้วไม่เกินกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่มหาวิทยาลัยประกาศให้ถอนชื่อ อธิการบดีอาจอนุมัติให้นักศึกษาผู้นั้นกลับเข้าศึกษาในหลักสูตรเดิมได้

ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้กลับเข้าศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าในระหว่างที่ถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาเป็นช่วงเวลาลาพักการศึกษา เพื่อการนี้ให้นักศึกษาดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมการรักษาสุขภาพและค่าธรรมเนียมอื่นสำหรับภาคการศึกษาที่ถือเป็นการลาพักการศึกษานั้นด้วย

ข้อ ๑๐๒ นักศึกษาซึ่งพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเพราะลาออกจากการเป็นนักศึกษาไปแล้วไม่เกินหนึ่งภาคการศึกษานับแต่วันลาออก อธิการบดีอาจอนุมัติให้นักศึกษาผู้นั้นกลับเข้าศึกษาในหลักสูตรเดิมได้

ให้นำความในข้อ ๑๐๑ วรรคสอง มาใช้กับกรณีตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐๓ ให้นำรวมเวลาในช่วงเวลาลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๐๑ และข้อ ๑๐๒ เป็นระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๑๕ ด้วย

หมวด ๒๒

การยกเว้นใช้ข้อบังคับ

ข้อ ๑๐๔ ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาของนักศึกษาเป็นการเฉพาะราย อธิการบดีโดยข้อเสนอของคณบดีอาจพิจารณาให้นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชา ลงทะเบียนรายวิชาเพิ่ม ถอนรายวิชา ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขหรือวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ได้

ข้อ ๑๐๕ ในกรณีการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่นักศึกษาคนหนึ่งคนใด อันเนื่องมาจากเหตุที่มหาวิทยาลัยต้องรับผิดชอบ สภามหาวิทยาลัยโดยข้อเสนอของอธิการบดีอาจกำหนดให้ปฏิบัติแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมตามสมควรแก่นักศึกษาผู้นั้นเป็นการเฉพาะรายก็ได้

ข้อ ๑๐๖ ข้อบังคับนี้ไม่ใช้บังคับกับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางกฎหมาย
มหาชน เว้นแต่มีกรณีตามข้อ ๑๐๔ หรือข้อ ๑๐๕ ให้นำข้อบังคับนี้มาใช้โดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๐๗ ให้นำความในข้อ ๑๒ ข้อ ๑๓ ข้อ ๑๗ และข้อ ๔๗ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาใช้บังคับกับหลักสูตรที่มีอยู่ก่อนข้อบังคับนี้
ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
ระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ จนกว่าจะได้มีการปรับปรุงหลักสูตร

ข้อ ๑๐๘ กรณีหลักสูตรปริญญาเอก ให้นำความในข้อ ๕๒ และข้อ ๕๓ ของข้อบังคับมหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาบังคับใช้กับนักศึกษาของหลักสูตรที่จัด
การศึกษาอยู่ก่อนประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ
บัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ มีผลบังคับใช้ จนกว่าจะได้มีการปรับปรุงหลักสูตร

ข้อ ๑๐๙ มีให้นำความในข้อ ๒๐ ข้อ ๗๓ และข้อ ๗๔ มาใช้บังคับกับนักศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็น
นักศึกษาก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ และให้นำความในข้อ ๒๒ ข้อ ๗๔ และข้อ ๗๕ ของข้อบังคับ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ มาใช้โดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(ศาสตราจารย์สุรพล นิติไกรพจน์)

นายกสภามหาวิทยาลัย